

نگاه

هفته سرنوشت ساز برای برجام

کوروش احمدی - کارشناس روابط بین الملل

● با توجه به پنج سررسید برای دولت ترامپ در ارتباط با برجام که از جمعه آغاز می شود، هفته آینده، هفته سرنوشت سازی برای برجام خواهد بود. گمانه زنی در مورد تاثیر اعتراضات در ایران بر تصمیم دولت آمریکا نیز بر اهمیت موضوع افزوده است. ۱۳ ژانویه یکی از این سرسیدهاست. تا این تاریخ ترامپ باید یکبار دیگر در مورد پایبندی ایران به برجام و همسویبودن آن با منافع ملی آمریکا اظهار نظر کند. سؤال مهم در این رابطه این است که آیا این بار نیز اعلام عدم پایبندی ایران، درجه ۶۰ روزه برای اعمال مجدد تحریمها با استفاده از شرایط آسان تر و سریع تر مندرج در قانون INARA را خواهد گشود یا خیر. با توجه به ایهام در قانون، در این مورد در کنگره اختلاف نظر وجود دارد. برخی این درجه ۶۰ روزه را تنها مختص بار اول اعلام عدم پایبندی می دانند و برخی بر امکان استفاده از آن در هر بار تأکید دارند. قرار است تکلیف این موضوع بعد از اعلام نظر اعضای که در سنا و مجلس نمایندگان مسئول تفسیر قوانین است، مشخص شود. باین حال، با توجه به دشواری کسب ۵۰ رأی برای اعاده تحریمها به خاطر مخالفت همه دموکراتها و بعضی از جمهوری خواهان میانه رو، استفاده از این درجه ۶۰ روزه در هر صورت اهمیت چندانی ندارد. چهار سرسید دیگر مربوط به چهار قانون کنگره (ITRSHRA, IFCPA, NDA, ISA) است که اجرای آنها بعد از برجام برای دوره های ۱۲۰ تا ۱۸۰ روزه تعلیق شدند. در این سرسیدها ترامپ باید مجدداً این تعلیق را تمدید کند. واقعیت است که خودداری از تعلیق ترامپ از تمديد تعلیقها مهم ترین خطر برای برجام است. اهمیت مضاعف موضوع این بار در این است که وی ۱۳ اکتبر گذشته ضمن خودداری از تعلیق پایبندی ایران به برجام، گفته بود در صورتی که کنگره اقدام به «رفع نواقص» برجام نکند، او خود، آمریکا را از برجام خارج خواهد کرد. با توجه به اینکه تلاش کنگره در سه ماه گذشته برای «رفع نواقص» برجام به جایی نرسیده، اکنون سؤال این است که آیا ترامپ از این فرصت برای خودداری از تمديد تعلیقها استفاده خواهد کرد یا خیر. اهمیت دیگر این سررسید در تلاقی تقریبی آن با اعتراضات اخیر در ایران است. با توجه به تبلیغات ترامپ و این ادعا که منافع برجام به مردم ایران نمی رسد، برای این مدتی به نظر رسید که در سه ماه مایل است از این موضوع به عنوان بهانه ای برای عدم تمديد تعلیقها استفاده کند. برای همین منظور در نشست شورای امنیت، اکثر اعضا، به ویژه اعضای اروپایی، بر حمایت از برجام و تمایز بین آن و اعتراضات تأکید کردند. خودداری اروپا از صدور بیانیه مشترک با آمریکا در رابطه با اعتراضات نیز موضع ترامپ را ضعیف تر کرد. به علاوه، صحبت از اعمال تحریمهایی در ارتباط با دیگر ادعاهای آمریکا علیه ایران فرصتی برای استفاده تبلیغاتی ترامپ فراهم می آورد. وزیر خارجه، تیلرسون، در مصاحبه اخیرش از اینکه «تحریمهای بیشتری در راه هستند» سخن گفت و وزیر خزانه داری آمریکا نیز چهارم ژانویه مطالب مشابهی مطرح کرد. ادامه فعالیتها در کنگره و همکاری بین سنا و کاخ سفید در مورد اقدامی از سوی کنگره نیز عامل مهمی است که می تواند موجب تردید ترامپ برای خروج از برجام در این مقطع باشد. تلاشها در ارتباط با طرح کورکر- کاتن برای تصویب قانون جدیدی در مورد برجام ادامه دارد و تاکنون چند پیش نویس در این زمینه تهیه شده است، هر چند که هنوز متن نهایی مورد بحث نیست. یکی از گزینه ها در کنگره اصلاح اینارا برای خلاص کردن ترامپ از ادوار سه ماهه است. تیلرسون هفتم ژانویه از «تغییر اینارا در هفته آینده یا اندکی بعد» صحبت کرد. او گفت: «اگر علائمی وجود داشته باشد که کنگره به زودی اقدام خواهد کرد، ممکن است ترامپ تعلیقها را تمدید کند». نکته مهم دیگری که تیلرسون گفت این بود که راهکار دولت این است که اول اینارا را اصلاح کند و بعد با متحدان اروپایی برای رفع نواقص برجام مذاکره کند. سناتور کورکر چند روز قبل گفت امیدوار است که پیشرفتها به اندازه کافی بوده و ترامپ متقاعد به تمديد تعلیق تحریمها شده باشد. علاوه بر اصلاح قانون اینارا، تعیین تکلیف آنچه که «رفع نواقص» برجام نیز خوانده می شود، مهم است. در طرح اولیه کورکر - کاتن از ایجاد یک سازوکار اوتوماتیک برای اعاده تحریمها در صورت کاهش «زمان گریز هسته ای» به زیر یک سال سخن رفته بود. هدف طرح این است که در صورت کاهش زمان گریز به خاطر کیفیت بهتر سانتریفیوژهای جدید، تحریمها به طور اوتوماتیک اعاده شوند، حتی اگر ایران کاملاً به برجام پایبند باشد. این ایده با توجه به مخالفت دموکراتها و اروپایی ها با آن، به علت آنکه در حکم تغییر برجام است، به جایی نرسیده، اما مطابق یک طرح جدید در نظر است که اگر ایران حتی بعد از خاتمه برجام در سال ۲۰۲۵ محدودیتها را کنار بگذارد، آمریکا بتواند تحریمها را احیا کند. مطابق این طرح، اعاده تحریمها تنها در صورتی که ۵۱ سناتور یا آن مخالفت کنند، مسکوت خواهد ماند. از آنجا که کسب چنین اکثریتی برای مخالفت با بازگشت تحریمها تقریباً غیرممکن است، می توان آن را نوعی مکانیسم ماشه معکوس نام نهاد. باین حال آنچه در هفته آینده می تواند تعیین کننده باشد، منافع سیاست داخلی ترامپ و نیاز همیشگی او به حفظ پایگاه رأی است. با توجه به این عامل، مشکل می توان در مورد تصمیم نهایی ترامپ پیش بینی کرد.

دیپلماسی

تلاش برای حفظ برجام از مسکو تا بروکسل

۴۸ ساعت تا سرنوشت برجام

شرق: رایزنی های برجامی بار دیگر آغاز شد؛ از مسکو تا بروکسل؛ در مسکو با همتای روس و در بروکسل با همتایان اروپایی. این رایزنی ها هم زمان شده با فرارسیدن موعد تصمیم دونالد ترامپ درباره برجام. «استیون گلدستاین»، مدیر کل دیپلماسی و امور عمومی وزارت امور خارجه آمریکا، اعلام کرده دولت ترامپ جمعه ساعت ۱۴ به وقت نیویورک و ۸ صبح شنبه به وقت تهران تصمیم خود را درباره توافق هسته ای با ایران (برجام) اعلام خواهد کرد. اگرچه ممکن است اعلام این تصمیم تا هفته آینده نیز به تأخیر بیفتد، اما شرکا دیگر برجام نگران این تصمیم گیری هستند. نشانه های زیادی دال بر این است که این نوبت، ترامپ کار خود را با برجام و ایران یکسر می کند و از این توافق خارج می شود، اما دیگر شرکا می گویند همچنان آمریکا را از این تصمیم بازدارند. روز گذشته محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، راهی مسکو شد تا با همتای روس خود درباره برجام مذاکره کند. ظریف امروز برای مذاکره درباره برجام با همتایان اروپایی اش راهی بلژیک می شود. سفر دوم به دعوت فدریکا موگرتینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، انجام می شود. در این سفر عباس عراقچی تنها عضو باقی مانده از تیم مذاکره کننده هسته ای در کنار ظریف حضور دارد.

هفته تصمیم گیری

این مذاکرات در حالی رقم می خورد که ترامپ اواسط مهرماه به جای اعلام پایبندی ایران به برجام، این توافق و تصمیم گیری آن را به کنگره واگذار کرد. او با طرح ادعاهایی درباره ایران مدعی شد باید نواقص برجام رفع شود و از کنگره خواست با افزودن بندهایی این نواقص را رفع کند. این در حالی است که این توافق بین ایران و شش کشور دیگر و اتحادیه اروپا منعقد شده و همه طرفین تأکید کرده اند که آمریکا به عنوان یک شریک نمی تواند در برجام تغییری ایجاد کند. ایران نیز به عنوان کشوری که این توافق درباره برنامه هسته ای اش به دست آمده می گوید هیچ تغییری را در برجام نمی پذیرد و تأکید می کند که آمریکا باید به تعهداتش طبق برجام عمل کند. براساس برجام آمریکا باید در یک دوره سه ماهه و یک دوره شش ماهه، تحریمهای هسته ای ایران را تمدید تعلیق و پایبندی ایران به برجام را تأیید کند. این در حالی است که نهاد اصلی تأیید کننده پایبندی ایران به برجام، آژانس بین المللی انرژی اتمی است که تاکنون ۹ بار پایبندی ایران به برجام را تأیید کرده و در گزارش عملکرد سال ۲۰۱۷ نیز این را تأیید کرده است؛ اما

دریچه

واکنش تهران به بیانیه کنگره آمریکا

● **شرق:** بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه، به تصویب قطع نامه توسط کنگره ایالات متحده آمریکا درباره ناآرامی های اخیر در ایران واکنش نشان داد. او گفت: «مصوبه مداخله چوپانه کنگره آمریکا موضوعی مردود، امری کاملاً منموم و غیرقابل پذیرش است». به گزارش «ایسنا»، قاسمی گفت: «اقداماتی مانند تصویب این قطع نامه و اظهارات و تحرکات خصمانه دولت آن کشور علیه ملت رشید ایران که از ماهیت زیاده خواهی و خوی سلطه طلبی حاکمان آمریکا ناشی می شود، همواره و همیشه برای مردم خردمند ایران شناخته شده و بی شک سیاسی شکست خورده است». او افزود: «این گونه قطع نامه های تکراری، نمایشی و سیاسی مؤید ماهیت رژیم مداخله گر آمریکا است که در دهه های گذشته، ملت بزرگ ایران بارها شاهد آن بوده است. دولت آمریکا از سویی در حرکتی مزورانه و با سردادن شعارهای سراپا دروغ مدعی حمایت از مردم ایران زمین می شود و از سویی دیگر، با اعمال تحریمهای ظالمانه، ممنوع کردن ورود شهروندان ایرانی به آن کشور و دیگر رفتارهای بدخواهانه، ملت متمدن ایران را شامت می کند. اما بار دیگر مقامات ایالات متحده آمریکا باید بیاورند که ملت همیشه سرفراز ایران این نوع سیاستها و استانداردهای دوگانه و خصمانه علیه کشور خود را از سویی آن کشور به دقت زیر نظر داشته و در صورت لزوم و در زمان مقتضی پاسخ مناسبی به این گونه بی تدبیری ها خواهد داد». به گزارش «رویتز»، این قطع نامه، روز جمعه از سوی دو جمهوری خواه ارشد مجلس، یعنی «اد روس»، رئیس کمیته روابط خارجی و «کونین مک کارتی»، رهبر اکثریت جمهوری خواهان، به مجلس پیشنهاد شد. روز سه شنبه ۲۳ عضو جمهوری خواه و ۱۸۲ عضو دموکرات مجلس نمایندگان به قطع نامه حمایت از اعتراض ها در ایران رأی مثبت دادند. وزیر امور خارجه کشورمان نیز درباره این بیانیه گفت: «مردم ما نشان دادند که از یک طرف بر حقوق خود هستند و دولت و حاکمیت ایران نیز بر رعایت حقوق مردم تأکید دارد. مردم در ایران حق نقد و حق انتخاب دارند و اینها مسئله ای است که هیچ یک از متحدان آمریکا در منطقه برای مردم خود تضمین نکرده اند و نه دولت آمریکا و نه مجلس نمایندگان آمریکا تاکنون از این واقعیت اظهار نگرانی نکردند. حقایق این ادعاها برای هیچ کس، به ویژه ملت ایران، رنگی ندارد.

در ایوان این خانه جزمهربانی نمی بارد.

کمک های مردمی: ۴۲۱۱۴ * ۷۸۰ * ۴۲۱۱۴ #
روابط عمومی: ۸۸۳۱۰۶۸۸ * ۷۳۳ * ۱۰۰۱ #
www.kahrizak.com | kahrizakcharity

وزیر مشاور اروپایی فرانسه:

سفر مکرون به ایران در دستور کار قرار دارد

ایرنا: «ناتالی لوازو»، وزیر مشاور دولت فرانسه در امور اروپایی، گفت که سفر امانوئل مکرون، رئیس جمهوری فرانسه، به ایران در دستور کار قرار دارد. لوازو، در گفت و گو با «رادیو کلاسیک» گفت سفر رئیس جمهوری فرانسه به ایران در دستور کار بوده و وزیر خارجه فرانسه، برای آماده سازی آن به تهران سفر خواهند کرد. او درباره زمان این سفر گفت: «هنگامی که «ژان ایو لودریان»، وزیر خارجه فرانسه، به ایران برود، زمان تدارک دیدن سفر رئیس جمهوری نیز فرا خواهد رسید. باید با همه گفت و گو کرد، حتی زمانی که دارای نقطه نظرات گوناگونی هستیم». او

بازتاب

توضیح منوچهر محمدی درباره خاطره مرحوم هاشمی رفسنجانی

شرق: روز سه شنبه، ۱۹ دی، هم زمان با اولین سالگرد درگذشت مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی، مصاحبه ای با «منوچهر محمدی»، تهیه کننده مصاحبه ای ایران که فیلم تبلیغاتی سال ۸۴ مرحوم هاشمی را ساخته بود، با تیتراژ «خاطره هاشمی از بهشتی زاینده ذهن من است»، منتشر شد. او در قسمتی از این مصاحبه، در جواب سؤال خبرنگار که پرسید: «در بخش هایی از فیلم، خاطره هایی از زنان آقای هاشمی گفته می شود. خاطره ای که از شهید بهشتی نقل می کنید هم بخشی از ساختار فیلم بود؟»، این گونه پاسخ می دهد: «خاطره شهید بهشتی زاینده ذهن من است. فکر کردم فضای اتهامی را که آقای هاشمی با آن درگیر بودند چطور بیان کنم و این بخش به خاطر رسیدن، متأسفانه این قسمت از مصاحبه با سواستفاده برخی افراد و سایت های خبری مواجه شد. تا جایی که برخی حتی به جعل تیتراژ پرداخته و به جای «زاینده ذهن من»، از «زاینده تخلی من» استفاده کردند! در پی این اتفاق، آقای منوچهر محمدی در توضیحی به «شرق» گفتند: «اینکه از یک مصاحبه طولانی، چند کلمه از آن برگرفته شود و به خاطر تسویه حساب سیاسی آن قسمت از مصاحبه را بزرگ نمایی کنند، از اخلاق های نادرستی است که جا دارد به خاطر آن کریست، اما با توجه به شان و مقام مرحوم آیت الله هاشمی رفسنجانی، احساس می کنم باید در مورد این قسمت از مصاحبه توضیحی ارائه کنم؛ واقعیت این است که متن فیلم تبلیغاتی آیت الله هاشمی رفسنجانی را من نوشتم. طبیعی است که وقتی متنی نوشته می شود ادبیات و کلام زاینده ذهن

موسسه خیریه کهریزک
مرکز نگهداری، درمان و آموزش معلولین و سالمندان غیردولتی، غیرانتفاعی، مردمی